

MARK ZUCKERBERG=FACEBOOK=EN GENÇ MİLYARDER

Mark Zuckerberg, Facebook'u 2004'te Harvard'da öğrenciyken kurdu ve 2010'da 26 yaşına girdiğinde Forbes Dergisi tarafından dünyanın en genç milyarderi ilan edildi. Mark'ın ailesi, Avrupa'dan gelip ABD'ye yerleşen Yahudi göçmenlerdendi. Annesi psikiyatrist, babası diş doktoru olan Mark 1984'te New York'ta doğdu. Mark 10 yaşındayken ona ilk bilgisayarını aldı. Ardından 12 yaşındayken babasından BASIC Programı yazmayı öğrendi ve eve gelen özel hocasının desteğiyle program yazma becerisini geliştirdi. Babası onu evlerinin yakınındaki Mercy College adlı üniversitede, yetişkinler için akşam saatlerinde verilen bilgisayar dersine kaydettirdi. Dersin hocası; Mark'ı sınıfa getiren babasına "lütfen derse gelirken çocuklarınızı evde bırakın" dediğinde babası, "derse ben değil oğlum kayıtlı" demek zorunda kalmıştı. Babasının hastaları muayenehaneye geldiğinde, sekreterin babasının bilgisayarına uyarı sinyali atmasını sağlayan yazılım, Mark'ın yazdığı ilk programdı. Mark lisedeyken, elektronik ortamda müzik dinleyenlerin tercihlerini öğrenebilen ve ona göre müzik çalınmasını sağlayan Synapse Media Player adlı bir yazılım geliştirdi. Microsoft ve AOL (America Online) şirketleri, bu uygulamayı satın alıp Mark'a ve ona yardım eden arkadaşına iş vermek istedi. Ancak Mark, üniversiteye gitmek istediğini bildirip uygulamayı ücretsiz olarak herkese açtı.

Mark Zuckerberg Time'da Yılın Adamı (2010)

Üniversiteden atılacaktı

Harvard'a öğrenci olarak kabul edilen Mark, eşi Priscilla Chan ile orada tanıştı. İkinci sınıftayken, üniversitedeki öğrencilerin alacakları dersleri seçmelerini kolaylaştıran bir program yazdı. Ardından eğlence olsun diye Facemash adlı bir program daha yazdı. Programı yüklediği internet sayfasına, Harvard

öğrencilerinin resimlerini ikişer ikişer koydu ve altlarına “hangisi daha çekici” diye yazdı. Üniversite yönetimi, Mark’ın yurttan kalan öğrencilerin kayıtlarının bulunduğu bilgisayara ulaşım fotoğrafları kopyaladığı gerekçesiyle onun internet sayfasını kapattı. Ardından okulun bilgisayarına gizlice girdiği için Mark’ı üniversiteden atmak amacıyla soruşturma açıldı ama onu atmadılar. Mark, 2004’te Facebook’un internet sayfası için gerekli yazılımları tamamlayıp sayfayı açtı. Ardından üç öğrenci, Mark’la birlikte programını yazdıkları “HarvardConnection” adlı projelerinin ana fikrini çalarak Facebook sayfasını açtığı iddiasıyla onu mahkemeye verdi. Mark, iddiayı reddetse de onlara belirli bir ödeme yapınca mahkeme sona erdi. Facebook çok ilgi görünce Mark, üniversite eğitimini bırakıp Silikon Vadisi’ne taşındı. Facebook ilk kurulduğunda Harvard öğrencilerini kapsıyordu, daha sonra diğer üniversitelere de açıldı. Ardından 2006’da 13 yaşından büyük olan herkese açık hale geldi. Facebook’u kullananların sayısı 2017’de 1,8 milyar kişiye ulaştı. Sayfaya, saniyede 5 yeni kişi kaydoluyor ve her gün 1,23 milyar kişi Facebook sayfasına giriyor. Time Dergisi tarafından 2010’da yılın adamı seçilen Mark, 2017 yılında 53,8 milyar dolarlık servetiyle dünyanın en zengin 5. kişisi oldu. Facebook şirketinin piyasa değeri 395 milyar dolardır. Mark ve eşi, Ebola salgınının önlenmesi ve eğitimin iyileşmesi gibi alanlar için 1,6 milyar dolar bağışladı. Ardından 2015’te doğan kızlarına; ilerde okuyacağı bir mektup yazarak, Facebook’taki hisselerinin %99’unu eğitim ve sağlık alanında kullanılmak üzere bağışlayacaklarını açıkladılar.

Prof. Dr. Ural Akbulut
ODTÜ Kimya Bölümü